

GL's årsberetning for skoleåret 2016-17

Gymnasielærere underviser på et højt fagligt og pædagogisk niveau. Det er en væsentlig samfundsopgave, som forudsætter, at rammerne for arbejdet med at uddanne fagligt dygtige, almindennede og motiverede elever er til stede.

Gymnasieskolernes Lærerforening arbejder for at sikre skolerne ordentlige rammevilkår og økonomisk råderum til at kunne indfri denne vigtige samfundsopgave. Den høje kvalitet baserer sig på, at velkvalificerede og kompetente lærere fortsat bliver tiltrukket af jobbet som gymnasielærer. Derfor arbejder GL for at sikre lærerne gode løn- og ansættelsesvilkår centralt og lokalt på den enkelte skole, så attraktionen i jobbet kan fastholdes og udvikles.

Indhold

Overenskomst.....	3
Udfordringer med tidsregistrering.....	3
Vanskeligt at få anerkendt merarbejde	3
GL anlægger tre voldgiftssager	3
Statsansatte afbryder samarbejdet med ministeren for offentlig innovation	4
Forberedelse af OK18	4
Medlemsmøder.....	4
Vedtagelse af GL's OK18-krav	5
Sag om ytringsfrihed	5
Arrangement for pædagogiske ledere	6
Lokalløn – fokus på erhvervsgymnasieprojektet	6
Inspirationskatalog til kriterier for tildeling af ny løn	7
Grønland.....	7
Forholdene i Sydslesvig	7
Beskæftigelse.....	7
Beskæftigelsesundersøgelsen for skoleåret 2016-17 viser fald i beskæftigelsen	7
Arbejds miljø.....	8
GL's medlemsundersøgelse og TR-undersøgelse.....	8
Konsekvenser for arbejdsmiljøet når færre lærere løfter opgaverne.....	8
Flere yngre på deltid	8
NFA-undersøgelse: Jobbet som gymnasielærer er udsat	9
Pas godt på dig selv og dine kolleger	9
Psykisk arbejdsmiljø forringet	9
DUS-sager og henvendelser	10
Professionel Kapital.....	10
Uddannelse.....	10
Gymnasiereformen	10
Ny bekendtgørelse og læreplaner.....	10

Uddannelseskonferencen 2017	11
Medlemsmøder om reformen	11
Medlemsmøde om reformen på HF.....	11
Regeringens udspil til en Forberedende Grunduddannelse	11
Udfordringer i eux-uddannelsen	12
Anbefalinger fra GL's tænketank om Sprog	12
GL-prisen 2016 til de faglige foreninger	13
Pejlemærker for god undervisning.....	13
Anbefalinger til god praksis omkring eksamen og censur	13
Fordeling af elever og søgetal	13
GL's internationale arbejde	14
GL's solidaritetsprojekter	14
Nyt GL-projekt i Georgien	14
GL-projekt i Tunesien 2016-17	14
Institutioner	15
Nedskæringer	15
Finansloven og konsekvenser for gymnasiesektoren	15
EUD-forliget.....	15
GL's kamp mod nedskæringer.....	15
Lokale møder og aktiviteter om nedskæringer	16
Kampagnen "Stol på uddannelse"	16
Uddannelsesalliancen i aktion mod nedskæringer	17
Bestyrelseskonference	17
GL.....	17
Tilfredshed med GL	17
Status på tilbud til medlemmer, der mister jobbet.....	18
GL's økonomi.....	18
TR-uddannelse og TR-seminar.....	19
GL's kommunikation.....	19
Gymnasieskolen	20
GL-E	20
Hovedbestyrelsen.....	21
Ny direktør i GL.....	21
Udvalgte GL-aktiviteter	21
Kvindfolkemødet 2017	22
Ungdommens Folkemøde 2017	22
DHL-stafetten 2017	22
Fyraftensmøder med Brian Degn Mårtensson.....	22

Overenskomst

GL arbejder kontinuerligt med medlemmernes løn- og arbejdsvilkår. I beretningsåret har der især været fokus på forberedelserne af OK18, bl.a. med drøftelser på en række medlemsmøder. I foråret 2017 vedtog repræsentantskabet GL's krav til overenskomstforhandlingerne i 2018. GL's fokus ved OK18 er at få løst tre væsentlige udfordringer i forhold til arbejdsmiljøet:

1. Åbenhed og indflydelse i planlægningen
2. Jævn arbejdsbelastning
3. Præcisering af bestemmelserne om merarbejde

Udfordringer med tidsregistrering

I sommeren 2016 gennemførte GL en medlemsundersøgelse. Den viser, at der fortsat er store udfordringer med at få tidsregistreringen til at fungere på de gymnasier, der ikke har indgået aftaler/forståelser. På mange gymnasier er det ledelsens planlægningstal, en form for ledelsesudmeldte akkorder, og ikke tidsregistreringen, der ligger til grund for opgørelsens af lærernes arbejdstid. Derfor vil GL ved OK18 arbejde for, at tidsregistreringen kommer til at virke som det tiltænkte værn mod for stor arbejdsbelastning.

Vanskeligt at få anerkendt merarbejde

Mange GL-medlemmer oplever, at det er vanskeligt at få ledelserne til at anerkende præsteret merarbejde. Samtidig er mange medlemmer utrygge ved at rejse en merarbejdssag af frygt for repressalier fra skolens ledelse. Denne udfordring er hovedbestyrelsen meget opmærksom på. For at få kortlagt problemets omfang bliver der i efteråret 2017 gennemført en undersøgelse af merarbejdsproblematikken blandt et udsnit af GL's medlemmer. Resultatet af undersøgelsen vil blandt andet blive anvendt ved OK18-forhandlingerne.

GL anlægger tre voldgiftssager

I det forløbne år er der faldet afgørelser i tre voldgiftssager rejst af GL. Desværre har GL ikke fået medhold i sagerne.

I Risskov-sagen havde GL anlagt en faglig voldgift mod Moderniseringsstyrelsen. GL fandt, at ledelsen på Risskov Gymnasium alene havde anvendt planlægningstal som udgangspunkt for lærernes årsopgørelser. Sagen blev behandlet den 8. november 2016, og i sin kendelse fandt opmanden, at GL ikke konkret havde bevist, at Risskov Gymnasium ensidigt har fastlagt akkorder og brugt planlægningstal som udgangspunkt for årsopgørelsen, men i kendelsen anerkender opmanden til GL's tilfredshed, at ledelsen ikke ensidigt kan fastlægge akkorder.

I TH. Langssagen blev TH. Langs HF og VUC frifundet for "usaglige" afskedigelser. GL's påstand var, at afskedigelsen af 6 lærere var usaglig, da skolen samtidig budgetterede med et overskud. Kendelsen slog dog fast, at "Budgetdisponeringen skal imidlertid være økonomisk forklarlig og forsvarlig – et tilstræbt overskud skal tjene skolens formål og fortsatte drift og indgå i budgettet på en afbalanceret måde".

GL havde desuden anlagt en voldgiftssag mod Moderniseringsstyrelsen om tolkningen af § 16, stk. 1 i GL-overenskomsten. Uenigheden handlede om, hvorvidt den normale arbejdstid for en fuldtidsbeskæftiget gymnasielærer udgør 1924 timer om året (GL's synspunkt), eller om arbejdstiden er på gennemsnitlig 37 timer svarende til 7,4 timer dagligt i en 5 dages uge (Moderniseringsstyrelsens synspunkt).

Sagen blev behandlet den 12. december 2016. I sin kendelse fandt opmanden, at GL's synspunkt indebærer, at den normale arbejdstid for en fuldtidsbeskæftiget gymnasielærer er mindre end gennemsnitligt 37 timer ugentligt, og hvis opmanden fulgte GL, ville det betyde, at en fuldtidsbeskæftiget gymnasielærer skul-

le have en lavere arbejdstid end personer, der er omfattet af overenskomsten for akademikere i staten. Opmanden gav derfor Moderniseringsstyrelsen medhold.

Statsansatte afbryder samarbejdet med ministeren for offentlig innovation

I december 2016 afbrød de statsansatte samarbejdet med ministeren for offentlig innovation, Sophie Løhde. Baggrunden for bruddet var, at organisationerne bliver mødt med en uacceptabel arbejdsgiveradfærd fra en række styrelser og ministerier.

For CFU var det udslagsgivende, at ministeren efter et krisemøde med CFU i en pressemeddelelse skrev, at "som minister for offentlig innovation bakker jeg naturligvis op, når de lokale arbejdsgivere tager ansvaret på sig og træffer nogle vanskelige beslutninger om, hvordan der skal prioriteres i deres organisationer." Ministerens melding blev af CFU opfattet som en accept af fri jagt på de statsansatte og et brud på den tradition, der følger af den danske model, hvor store forandringer er genstand for forhandling mellem de centrale parter.

CFU begrundede bl.a. bruddet med, at "Hvis nogen har taget ansvar, så er det CFU og vores medlemsorganisationer. Det har vi helt konkret bevist ved OK11, OK13 og senest ved OK15. Uagtet, at vi ved OK13 blev udsat for et frontalangreb på underviserområdet, og at vi ved OK15 blev udsat for et bagholdsangreb på reguleringsordningen, har vi i respekt for samfundsøkonomien og landets situation, hver gang accepteret overenskomster med endog meget begrænsende lønstigninger. Vi tager ansvar hver evig eneste dag! Lokalt og centralt."

Samarbejdet er på nuværende tidspunkt ikke blevet normaliseret, og en stor udfordring i forhold til de kommende OK18 forhandlinger er, at Innovationsministeren ved flere lejligheder har bekendtgjort, at underviserarbejdstid ikke vil blive et tema ved OK18.

Forberedelse af OK18

De mange møder med medlemmerne om OK18 og den store medlemsundersøgelse var vigtige elementer i forberedelsen af GL's overenskomstkrav, som blev godkendt af repræsentantskabet i foråret.

I medlemsundersøgelsen blev medlemmerne bl.a. spurgt om, hvad der er vigtigst for GL at prioritere i fremtiden. De fleste svarer, at GL skal prioritere løn og arbejdsvilkår, arbejdsmiljø samt det stigende arbejdspress. Desuden peger en del på udfordringer med aftaleret, tidsregistrering og honorering af merarbejde og understreger også, at solidaritet, uddannelsespolitik, skolernes økonomiske forhold og bekæmpelsen af new public management er vigtige indsatsområder.

Medlemsmøder

I foråret 2017 afviklede GL 27 velbesøgte medlemsmøder. Mange medlemmer fandt især to problemstillinger væsentlige at få løst: Skævvæbningen, især i forhold til reformimplementeringen, og arbejdsplanlægningen, der skal gøres mere gennemskuelig. Desuden blev udfordringer med tidsregistrering, merarbejde og lønudvikling drøftet og udpeget som vigtige fokusområder for GL.

Vedtagelse af GL's OK18-krav

GL's OK18 krav tager udgangspunkt i de problemer, som GL-undersøgelser og dialog med medlemmer og tillidsrepræsentanter dokumenterer på mange skoler. Et centralt krav er at sikre lærerne indflydelse på skolens planlægning af lærerarbejdet og at skabe åbenhed om planlægningen på den enkelte skole. GL stiller bl.a. krav om, at ledelsens planlægningstal skal være tilgængelige for lærerne.

Mange lærere er belastet af, at arbejdstiden bliver fordelt meget skævt hen over året. Der er intet i bekendtgørelserne, der tilsiger, at det skal være sådan. Derfor ønsker GL, at gymnasielæreres arbejdstidsregler tilpasses arbejdstidsreglerne for andre akademikere i staten, så gymnasielærere kan sikres en mere jævn arbejdsfordeling.

Som følge af de økonomiske nedskæringer i sektoren er der allerede over 1.000 færre lærere. Derfor stiller GL krav om bedre forhold for de lærere, der bliver afskediget, fx ved at kræve, at opsigelsen tilbagekaldes, hvis vilkårene for afskedigelsen ændrer sig.

Desuden stiller GL krav om lønstigninger og forhøjelse af pensionsprocenten. GL finder det vigtigt at videreføre reguleringsordningen, som den så ud før OK15, så statsansattes løn stiger i samme takt som privatansattes, og GL stiller også krav om at få det lokale lønssystem til at fungere. Reglerne om samarbejdssystemet skal forbedres, og tillidsrepræsentanterne skal have bedre rammer for at varetage medlemmernes interesser, både arbejdsforhold og i forhold til at arbejdsgiver bl.a. forpligtes til at give TR relevante informationer i funktionen som TR..

Konkret vedtog GL's repræsentantskab den 26. april 2017 enstemmigt GL's OK18-krav:

Åbenhed i og indflydelse på planlægningen

Præcisering af bestemmelserne om merarbejde

Jævn arbejdsbelastning

Mindre rådighed for deltidsansatte

Mere tryghed i ansættelsesforholdet

Bedre TR-regler

Bedre rammer for SU-samarbejdet

Procentuelle lønforbedringer

Forhøjelse af pensionsprocenten

Reguleringsordningen videreføres

Forbedring af den lokale løndannelse

Seniordage

Lønforbedringer på sluttrin

Forhøjelse af adjunkt-/lektortillægget

Fagtillæg på erhvervsgymnasier

Forskudt tidstillæg på VUC

Tillæg for arbejde på flere geografiske arbejdssteder

Forbeholdskrav (tager højde for, at modparten kan fremsætte krav, som kan medføre behov for modkrav).

Sag om ytringsfrihed

I foråret 2016 blev et GL-medlem, ansat på Campus Bornholm, afskediget. Ledelsen fandt, at medlemmet havde optrådt illoyalt ved at sende en mail til Folketingets finansudvalg, dagen før udvalget skulle behandle en ekstrabevilling til skolen. Medlemmet henvendte sig til ombudsmanden, som i september 2016 klart tilkendegav, at der ikke var grundlag for at afskedige medlemmet.

Ombudsmanden skrev bl.a.:

”Det er min opfattelse, at Campus Bornholm ikke havde grundlag for at afskedige (GL's medlem, red.) fra hans stilling som gymnasielærer med henvisning til den e-mail om ledelsens økonomiske dispositioner, som han sendte til medlemmer af Folketingets Finansudvalg den 16. december 2015. Campus Bornholm har med afskedigelsen tilsidesat de regler og principper, der gælder for offentligt ansattes ytringsfrihed. Det mener jeg er særdeles kritisabelt. Jeg henstiller på den baggrund, at Campus Bornholm genoptager afskedigelsessagen og i den forbindelse tager højde for mine bemærkninger, herunder særligt om rammerne for offentligt ansattes ytringsfrihed”.

Ombudsmanden kritiserede desuden skolens interne regler med forsøg fra ledelsen på at begrænse de ansattes ytringsfrihed, og han anser det "...for en skærpende omstændighed, at skolens næstformand efterfølgende i en udtalelse til pressen anførte, at det var vigtigt, at kritik af ledelsen i første omgang blev rettet internt."

For GL er det en vigtig afgørelse med en sejr for både medlemmet og ytringsfriheden. Ombudsmandens udtalelse førte til, at medlemmet efter en forhandling mellem Campus Bornholm og GL blev genansat.

GL lægger vægt på, at medlemmerne tør anvende deres ytringsfrihed og kan være med til at bryde den tavshedskultur, der er ved at udvikle sig på mange skoler. Derfor er ombudsmandens afgørelse vigtig. Den flytter retspraksis for, hvordan offentligt ansatte kan ytre sig. Med afgørelsen har ombudsmanden slået fast, at man som offentligt ansat kan ytre sig ganske skarpt.

Arrangement for pædagogiske ledere

I det forløbne år er der blevet afholdt to arrangementer for de pædagogiske ledere. I oktober blev der afholdt et endagsseminar i Odense med fokus på de udfordringer, pædagogiske ledere møder i deres hverdag. Og i forbindelse med Gymnasieledernes årsmøde blev der afviklet et medlemsmøde.

Det er fortsat vigtigt for GL at organisere ledere som medlemmer. For at få et større overblik over de forventninger, lederne har til GL, bliver der i efteråret 2017 gennemført en medlemsundersøgelse blandt lederne.

Lokalløn – fokus på erhvervsgymnasieprojektet

Efter en del udskydelser blev partsprojektet om den lokale løn og anerkendelse af den gode undervisning endelig afholdt i efteråret 2016. Partprojektet, som var aftalt ved OK15 mellem Moderniseringsstyrelsen og Akademikerne, bestod af tre workshopdage forskellige steder i landet. Parterne havde bedt samarbejdssekretariatet om at facilitere dagen. Erhvervsgymnasiernes ledelser og tillidsrepræsentanter blev inviteret, og fremmødet var tilfredsstillende, om end ikke alle valgte at deltage. Der var et fælles oplæg af forskere fra KORA om, hvad der motiverer offentligt ansatte. Tina Feldt Jessing (Moderniseringsstyrelsen) og Sofie Nilsson (Akademikerne) gennemgik formålet med og reglerne for de lokale lønforhandlinger. Desuden præsenterede en erhvervsgymnasial leder og tillidsrepræsentant deres erfaringer med lokale lønforhandlinger og anerkendelse af den gode undervisning.

GL's indtryk er, at afviklingen af workshops har været med til at sætte den manglende udmøntning af lokal løn på dagordenen ude på erhvervsgymnasierne, men det er også indtrykket, at det endelige resultat af projektet først vil kunne ses i årene fremover. Områdebestyrelsen for erhvervsgymnasier vil følge den lokale lønudvikling tæt og igangsætte nye initiativer, og bestyrelsen tilbyder medlemmerne skolebesøg om lokalløn. Hovedbestyrelsen har desuden afholdt en række medlemsmøder med emnet løn og pension.

Inspirationskatalog til kriterier for tildeling af ny løn

Som opfølgning på partsprojektet har GL udarbejdet et katalog med ideer og beskrivelser til inspiration for, hvordan man kan tildele lokale tillæg til lærerne. Inspirationskataloget sammenfatter de beskrivelser i lønpolitikker, der allerede er lavet på mange af landets gymnasier.

Grønland

I 2016 underviste en konsulent fra GL og en konsulent fra DJØF på TR-kurset, som Akademikernes sammenlutning i Grønland (ASG) arrangerede for de nye akademiske tillidsrepræsentanter. I forbindelse med opholdet blev der afholdt et GL-møde på GUX i Nuuk.

Under opholdet blev det tydeligt, at der blandt medlemmerne var behov for at høre mere om den nye pensionsreform i Grønland. Derfor blev der i samarbejde med MP pension og DM arrangeret og afviklet en række medlemsmøder i de fire gymnasiale byer i foråret 2017.

GL er desuden i gang med at planlægge et besøg på alle gymnasierne i Grønland til foråret 2018 med GL's formand og en repræsentant for MP pension.

Forholdene i Sydslesvig

GL's formand har i det forgangne år besøgt både Duborg Skolen i Flensborg og AP Møller Skolen i Slesvig og holdt møde med lærerne og lederne på skolerne. I skrivende stund er der indledt forhandlinger om en ny overenskomst for GL's medlemmer med Skoleforeningen, som er arbejdsgiver for blandt andre de danske skoler syd for grænsen.

Beskæftigelse

Beskæftigelsesundersøgelsen for skoleåret 2016-17 viser fald i beskæftigelsen

Beskæftigelsesundersøgelsen fra efteråret 2016 viser et fald i antallet af ansatte på stx fra 10.900 i 2015 til 10.300 i 2016. Nye fastansættelser udgør ca. 380, det er en reduktion på 40 % i forhold til tidligere år. Fra-trædelser udgør ca. 500, det er lidt mindre end sidste år. Antallet af midlertidigt ansatte i 2016 udgør ca. 820 personer.

Ser man på den samlede mængde undervisning, som varetages af midlertidigt ansatte, er der et fald fra 6,7 % i 2015 til 5,1 % i 2016. Samlet dækker de midlertidigt ansatte på de almene gymnasier ca. 490 årsværk, hvor der sidste år var ca. 670 årsværk. Antallet af fastansatte på deltid viser fortsat, at ca. hver 5. gymnasie-lærer arbejder mindre end fuld tid. Mange af disse er ansættelsesretligt *midlertidigt* på deltid og giver derved også en objektiv begrundelse for midlertidig ansættelse af erstatningsarbejdskraft.

Anvendelsen af midlertidigt ansatte på VUC-området er noget større end på stx. Her er det ca. 10 % af arbejdet, som udføres af midlertidigt ansatte, svarende til ca. 170 årsværk. Procentvis er det næsten status quo i forhold til sidste år. Sammenligner man det totale antal af ansatte (1885) med antallet af midlertidigt ansatte (262), svarer det til, at ca. hver 7. lærer på VUC ikke er fastansat. Dette kan sammenlignes med, at det på stx, hhx og htx er ca. hver tiende medarbejder, som er ansat tidsbegrænset. Det er dog fortsat en forbedring fra sidste år, hvor det var ca. hver 6. lærer, som ikke var fastansat.

Beskæftigelsesundersøgelsen på hhx og htx viser et fald i beskæftigelsen fra ca. 3.800 i 2015 til 3.700 i 2016. De midlertidigt ansattes andel af undervisningen udgør 6,8 %, svarende til ca. 240 årsværk. Dette er

en fortsat stigning siden første beskæftigelsesundersøgelse på erhvervsgymnasieområdet i 2012, hvor andelen udgjorde 4,1 %. Da svarprocenten ikke var særlig høj, skal resultaterne for erhvervsgymnasierne tages med et forbehold.

Undersøgelsen viser også, at det nærmere er reglen end undtagelsen, at nye fastansatte tilbydes pædagogikum det første år.

Arbejds miljø

GL's medlemsundersøgelse og TR-undersøgelse

GL gennemførte i sommeren 2016 en medlemsundersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af GL's medlemmer. I efteråret 2016 blev der gennemført en undersøgelse blandt GL's tillidsrepræsentanter. Begge undersøgelser havde fokus på medlemmernes arbejdsforhold.

77% af gymnasielærerne ønsker at være gymnasielærer resten af deres arbejdsliv, og 56% vil gerne blive på samme skole. For 84% af gymnasielærerne var det et positivt tilvalg at blive gymnasielærer, og 93% giver udtryk for, at arbejdslivet betyder meget for dem. 94% er dybt engagerede i deres arbejde, og lærerne finder, at eleverne er værd at knokle for.

Generelt er lærerne glade for deres kolleger, eleverne, arbejdet, deres fag, undervisningen og deres udviklingsmuligheder.

Til gengæld oplever lærerne ikke, at deres arbejdsplads er præget af retfærdighed og tillid. De mangler gennemsigtighed, bl.a. i opgavetildelingen. Mange giver udtryk for, at den skæve fordeling af arbejdet hen over året er en stor belastning, og en del lærere oplever store udfordringer med ledelsen. En del lærere oplever desuden en stigende jobusikkerhed.

Læs mere om medlemsundersøgelsen her: <http://www.gl.org/omGL/Sider/Medlemsundersogelse.aspx>

Konsekvenser for arbejdsmiljøet når færre lærere løfter opgaverne

GL oplever et stigende antal henvendelser fra medlemmer, der som følge af besparelser får pålagt flere og flere opgaver. Konsekvensen er bl.a., at flere lærere sygemeldes med stress. GL har imødegået udfordringerne med en række initiativer - herunder en kampagne, som sætter spot på konsekvenserne af besparelserne, et arbejdsmiljøseminar for arbejdsmiljørepræsentanter og arbejdsledere, som blev afviklet i november 2016, samt publiceringen af pjecen 'Pas på dig selv og dine kollegaer'. Herudover er der blevet

iværksat tiltag, som kan medvirke til at styrke det lokale niveau, og de arbejdsmiljømæssige problemstillinger er også centralt i kravsformuleringen ift. OK18.

Flere yngre på deltid

GL har løbende fokus på deltidsansatte, og i forlængelse af en undersøgelse om deltidsansatte i foråret 2014 blev der i efteråret 2016 fulgt op med en ny undersøgelse udsendt til samtlige deltidsansatte medlemmer. Undersøgelsen blev yderligere motiveret af nye tal, der pegede på en markant stigning over de forudgående tre år i antallet af især yngre kvinder og mænd, som valgte at gå på deltid. I skoleåret 2015/16 var tallet fx steget fra 14 procent til 26 procent blandt 34-38-årige kvinder. Blandt mænd i samme aldersgruppe var der sket en fordobling i andelen på deltid fra 6 procent til 12 procent.

Undersøgelsen peger på, at over halvdelen (60 pct.) af de deltidsansatte, som er på nedsat tid efter eget ønske, angiver, at arbejdspresset ville blive for stort, hvis de skulle arbejde på fuld tid. En tredjedel af de deltidsansatte angiver endvidere, at de arbejder flere timer end de registrerer, og 40 pct. angiver, at de arbejder mere end normen. Blandt årsagerne til arbejdspresset angives manglende tid til forberedelse, for mange elever/hold, ujævn arbejdsbelastning og problemer med at få familielivet til at hænge sammen.

GL har fulgt op på undersøgelsen med ekstra opmærksomhed i rådgivningen til tillidsrepræsentanter omkring situationen for deltidsansatte og med en udbygning af datamaterialet i beskæftigelsesundersøgelsen.

NFA-undersøgelse: Jobbet som gymnasielærer er udsat

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) udgav i maj 2017 undersøgelsen om arbejdsmiljø i Danmark. Rapporten viser, at mens gymnasielærere ganske vist befinder sig blandt de jobgrupper, som har størst selvtilid og arbejdsglæde, så er det også en jobgruppe, hvor deltagerne angiver, at arbejdet tager meget energi fra privatlivet, stress fylder meget, og at de er meget følelsesmæssigt berørt af arbejdet. Rapporten peger dermed på, at man i jobbet som gymnasielærer befinder sig blandt de mest udsatte jobgrupper i Danmark. Resultaterne i rapporten indgik bl.a. i drøftelserne af de krav, som GL har fremsat om arbejdstid ved OK18.

Pas godt på dig selv og dine kolleger

I foråret 2017 udgav GL pjecen "Pas på dig selv og dine kolleger" for at sætte øget fokus på arbejdsmiljøet og arbejdet med dette på skolerne. Pjecen blev fulgt op af værktøjsmaterialer, oplæg til tillidsrepræsentanter og video med formanden for GL's arbejdspladsudvalg.

Baggrunden for pjecen var den triste, at med indgangen til skoleåret 2016/2017 var der 1.000 færre lærere til at løfte arbejdsopgaverne, end der var i det foregående skoleår, selv om elevtallet var uændret. I de kommende år vil der blive endnu færre lærere til at løfte opgaverne. Samtidig med nedskæringerne skal gymnasiereformen implementeres. Det er hovedbestyrelsens frygt, at det store pres på lærerressourcerne vil presse den enkelte lærer, så der er øget risiko for stress. Pjecen opfordrer til, at der bliver prioriteret i arbejdet på skolerne i forbindelse med implementeringen af gymnasiereformen.

Formålet med pjecen har været at gøre opmærksom på stressproblemet og skabe et incitament til, at man drøfter problemet på skolerne og afholder medlemsmøder. Det er vigtigt at være opmærksom på sig selv og på kollegerne - og at tale åbent om det, når man ser tegn på stress.

Stress er ikke et individuelt problem; det er ledelsens og kollektivets ansvar at forebygge og tackle stress på arbejdspladsen. Det er ikke den enkelte medarbejder, der skal være robust, men arbejdspladsen og arbejdsmiljøet.

Psykisk arbejdsmiljø forringet

Det psykiske arbejdsmiljø på gymnasieskolerne er blevet dårligere efter de gennemførte og planlagte besparelser med afskedigelser af lærere. Det er bl.a. dokumenteret i det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø's rapport om arbejdsmiljøet i Danmark. Som medlem af GL har man mulighed for at tale med en konsulent, som har erfaring med rådgivning om psykiske arbejdsmiljøproblemer. Er der brug for yderligere afklaring, har rådgivningen mulighed for at tilbyde det enkelte medlem samtaler hos en psykolog. Med henblik på at styrke samarbejdet lokalt tilbyder GL endvidere, at skolerne kan få afdækket deres professionelle kapital.

DUS-sager og henvendelser

Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS) afviklede i september 2017 årsmøde om rådgivning om psykisk arbejdsmiljø. GL forventer, at der i 2017 vil blive visiteret ca. 200 medlemmer til ordningen, hvilket svarer til niveauet i 2016. Det er fortsat arbejdspress og afskedigelser, som fylder meget hos de medlemmer, der henvender sig til DUS.

Professionel Kapital

48 skoler har i skoleåret 2016/2017 afdækket skolens professionelle kapital.

Alt i alt har 113 skoler afdækket professionel kapital, hvoraf flere har afdækket flere gange. Dermed er det siden efteråret 2014 lykkedes at få halvdelen af landets institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser, til at afdække og arbejde med professionel kapital.

GL ser afdækning af professionel kapital som et værktøj til at styrke samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere. Forskning viser, at institutioner med en høj professionel kapital kan levere den bedste kerneydelse. Derfor anbefaler GL, at man fx i samarbejdsudvalget drøfter og planlægger arbejdet med at afdække og ikke mindst følge op på skolens professionelle kapital.

Som opfølgning på de deltagende skolars afdækning af den professionelle kapital har GL afholdt seminarer for ledelsesrepræsentanter, TR, AR m.fl., hvor der er blevet sat fokus på, hvordan skolerne kan arbejde videre med resultaterne.

Resultaterne af de hidtidige afdækninger viser, at skolerne på mange måder er forskellige. Gennemgående har skolerne en høj human kapital og engagerede og loyale medarbejdere, der oplever høj grad af mening i arbejdet. Det er også et gennemgående træk, at der er en lav grad af anerkendelse, både mellem kolleger og mellem ledelse og lærere, og et højt niveau af konflikter mellem arbejde og privatliv. Desuden viser afdækningen et højt niveau af søvnbesvær blandt lærerne.

GL indgik i foråret 2016 en samarbejdsaftale med Uddannelsesforbundet, hvilket har betydet, at de to organisationer sammen har udbudt professionel kapital til erhvervsskoler og VUC i skoleåret 2016/17. GL er fortsat eneudbyder til de almene gymnasier og hf.

[Læs mere om professionel kapital](#)

Uddannelse

Gymnasiereformen

Ny bekendtgørelse og læreplaner

Efter at forligspartierne indgik aftale om en ny gymnasiereform i juni 2016 gik arbejdet i gang med at udarbejde loven og bekendtgørelser om de gymnasiale uddannelser. Parallelt indledtes arbejdet med de nye læreplaner. Undervisningsministeriet nedsatte mindre arbejdsgrupper omkring fagkonsulenten i hvert fag. GL havde ønsket, at de faglige foreninger fik mulighed for at udpege en repræsentant til disse arbejdsgrupper, men i stedet blev det aftalt, at der skulle afholdes åbne dialogmøder, hvor fagkonsulenten præsenterede det foreløbige læreplansudkast og drøftede det med lærerne, der på den måde fik mulighed for at præge reformarbejdet. Disse dialogmøder (FIP) blev en succes med deltagelse af ca. 5200 lærere på 120 møder rundt om i landet. Det var derfor overraskende, at undervisningsministeren efterfølgende valgte personligt

at udpege en lille gruppe lærere, der skulle gennemgå de endelige udkast til nye læreplaner for at sikre den rette balance mellem klassisk faglig dannelse og reformens ønske om at modernisere dannelsesbegrebet med inddragelse af elevernes innovative-, digitale-, globale- og karrierekompetencer.

Den nye gymnasielov blev vedtaget i december 2016, og GL havde i løbet af efteråret aktivt søgt at påvirke processen, dels med høringssvar og dels med møder med undervisningsministeren og forligspartierne. GL påpegede her især det problematiske i, at reformen skulle gennemføres med en utilstrækkelig økonomi, hvor skolerne blev udsat for fortsatte nedskæringer. Herudover fremhævede GL problemer i lovudkastet om lærerkompetencekravet og forslag om årskaraktter på hf; i begge tilfælde lyttede forligspartierne til GL's og en række andre parters bekymring.

Den nye gymnasiale bekendtgørelse blev udsendt i maj 2017, og også her havde GL aktivt søgt at påvirke processen. I høringssvaret fremhævede GL sin kritik af udkastets foreslåede begrænsning i antallet af 24 timers prøver, som lå langt fra det antal, læreplansgrupperne havde foreslået. Også her lyttede politikerne og fordoblede antallet af 24 timers prøver i forhold til udkastet. Herudover havde GL i sine kommentarer til bekendtgørelsesudkastet udtrykt bekymring for, at der ville ske en reduktion i elevernes skriftlige kompetencer med de uklare bestemmelser om, hvordan skolerne skulle anvende den nye timepulje til faglige aktiviteter. Timepuljen var finansieret ved en reduktion af den tidligere elevtimepulje, der blev brugt til at arbejde med den skriftlige kompetence. I den vejledning om undervisningstid mv., som ministeriet har udsendt i sommeren 2017, er det imidlertid understreget, at den individuelle timepulje først og fremmest skal anvendes til skriftlig træning af eleverne, herunder skriftlig træning i de enkelte fag.

Uddannelseskonferencen 2017

Årets GL-uddannelseskonference blev afholdt 8. marts i sammenhæng med årets TR-seminar i Kolding. Mere end 400 tillidsmænd og menige medlemmer deltog i konferencen, der i sit indhold fokuserede på den nye gymnasireform. Konferencen blev indledt af Justine Grønbæk Pors, der talte om reformer og styringsparadigmer i den offentlige sektor. Steen Beck talte om erfaringerne fra 2005-reformen og gav gode råd til implementeringen af den forestående reform. Se uddrag af foredraget [her](#).

Sidste del af konferencen blev afviklet som en række workshops, der koncentrerede blikket på arbejdslivet i forandring (v. Susanne Ekman), nye læreplaner (v. Benedicte Kieler), digitalisering (v. Jan Damsgaard), dannelse (v. Steen Beck, Michael Paulsen og Anders Schulz) og præstationskultur (v. Rane Willerslev).

Medlemsmøder om reformen

GL holdt to medlemsmøder om gymnasireformen, i Vejle 15. september og i København 20. september. På møderne drøftede deltagerne udfordringer og muligheder i de nye tiltag i reformen, bl.a. nye optagelseskrav, kortere grundforløb og afskaffelsen af AT. Desuden var der fokus på de økonomiske nedskæringer som ramme for implementeringen af reformen.

Medlemsmøde om reformen på HF

I maj afviklede GL et eftermiddagsseminar for medlemmerne om det nye hf efter reformen. Her blev lærere og TR klædt på til den nye struktur, det nye projekt- og praktikforløb og den professionsrettede faglighed på hf. Oplæggene kom fra både skoleledelse, Undervisningsministeriet, læreplansgrupper og lærere med praksiseksempler, og der blev drøftet både muligheder og problemer for det kommende arbejde med hf.

Regeringens udspil til en Forberedende Grunduddannelse

Sideindhold

Regeringen præsenterede i maj 2017 sit udspil til en ny Forberedende Grunduddannelse. Målgruppen er unge under 25 år, som ikke er i gang med en uddannelse eller er i job. Uddannelsen samler i udspillet alle hidtidige forberedende tilbud inklusive AVU, og ansvaret for indsatsen placeres entydigt i kommunerne. Med udspillet opgiver regeringen målsætningen om, at 95 procent af en ungdomsårgang skal fuldføre en ungdomsuddannelse. I stedet lyder målsætningen nu, at i 2030 skal 90 procent af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse. Desuden lægger regeringen op til, at de unge skal have større frihed til at vælge et ufaglært job efter folkeskolen.

GL frygter, at lokale VUC-tilbud risikerer at lukke, hvis store dele af AVU-aktiviteten flyttes til kommunalt regi. Det vil få den konsekvens, at flere unge – og i øvrigt også voksne – opgiver uddannelse på VUC, fordi transportafstanden bliver for stor. GL har derfor arbejdet for de lokale VUC-afdelingers fortsatte overlevelse, bl.a. gennem dialog med politikere, samarbejde med VUC-lederforeningen og debatindlæg i lokale og landsdækkende medier. GL har derudover foreslået, at der indføres en uddannelsesparathedsvurdering for voksne, som kan modvirke, at man fx maser 18 - 25-årige kursister ind i et ungdomsmiljø, hvis det viser sig, at de får langt større udbytte af at befinde sig i VUC's voksenpædagogiske miljø.

Læs mere her: <http://www.gl.org/uddannelse/udd.politik/Sider/Uddannelse-til-udsatte-unge-kan-lukke-det-lokale-VUC.aspx>

Udfordringer i eux-uddannelsen

Som led i erhvervsuddannelsesreformen offentliggjorde Undervisningsministeriet i marts 2017 en evaluering af eux, som primært fokuserede på tekniske eux-forløb. Evalueringen viste blandt andet, at det er svært at nå de faglige mål i gymnasiale fag, hvilket GL har påpeget ved adskillige lejligheder. GL sad med i den undervisningsministerielle baggrundsgruppe til evalueringen og fik således indflydelse på undersøgelses design.

Sammen med IDA sendte GL et brev til undervisningsministeren samt partiernes eux-ordførere med forslag til ændringer af eux på baggrund af evalueringen. Brevet har dannet baggrund for møder med Kristian Thulesen Dahl (DF), Marie Krarup (DF), Marlene Harpsøe (DF), Mathias Tesfaye (S) og Jakob Mark (SF). GL fokuserer på løsninger, der kan sikre det faglige niveau på eux, mindske afkorting af timer i fagene, sikre bedre organisering af uddannelsen (herunder samarbejde mellem lærere på eud og gymnasialt niveau i eux). Desuden lægger GL vægt på at problematisere, at mange lærere, der underviser i gymnasiale fag på eux, ikke har gymnasialt pædagogikum, sådan som loven foreskriver.

Aftalekredsen bag erhvervsuddannelsesreformen har besluttet at foretage en række ændringer af eux. På kort sigt planlægges en række mindre strukturelle ændringer af eux, som forventes at indgå i et lovforslag i efteråret 2017. På lidt længere sigt har aftalekredsen besluttet, at Undervisningsministeriet skal fortsætte dialogen i 2. halvår 2017 med interessenter på eux-området om eventuel ændring i eux-modeller, afkorting i uddannelsestid samt krav om bestemte fag som faglig forudsætning for andre fag. Resultatet af denne dialog forventes at blive forelagt aftalekredsen ultimo 2017. GL vil i processen arbejde for både at sikre en høj kvalitet i uddannelsen og sikre, at de faglige mål kan nås, så eux fremstår som en attraktiv uddannelse for eleverne.

Anbefalinger fra GL's tænketank om Sprog

I oktober 2016 offentliggjorde GL's tænketank om sprog ti anbefalinger til en styrkelse af sprog i gymnasieuddannelserne. Forud for offentliggørelsen havde tænketanken med GL's formand i spidsen afholdt en række møder, hvor forskellige aspekter af sprogfagenes udfordringer blev drøftet. Anbefalingerne blev of-

fentliggjort i Landstingssalen på Christiansborg og overrakt til undervisningsministeren under overværelse af et blandet publikum af gymnasielærere, folketingspolitikere og andre interessenter.

Hanne Leth Andersen (rektor, RUC), der deltog i Tænk tanken om Sprog, blev efterfølgende i slutningen af året udnævnt til formand for den ministerielt nedsatte gruppe, der skulle formulere anbefalinger til en national sprogstrategi. Strategien forventes offentliggjort i efteråret 2018.

GL-prisen 2016 til de faglige foreninger

På repræsentantskabsmødet i november blev GL-prisen 2016 uddelt til de faglige foreninger. De faglige foreninger fik prisen for at yde et stort og vigtigt arbejde for at sikre kvalitet i gymnasieuddannelserne. GL's formand bemærkede i sin tale til prismodtagerne, at foreningernes arbejde er frivilligt og ulønnet og drives af en utrolig entusiasme for fag, pædagogik og didaktik. De faglige foreninger fik også ros for deres store arbejde i forbindelse med udformningen af gymnasiereformens nye læreplaner.

Jørgen Lassen (formand for FALS) og Christine Léturgie (formand for Fransklærerforeningen) modtog prisen på vegne af alle de faglige foreninger.

Pejlemærker for god undervisning

Hvad skal der til for at levere god undervisning, og hvordan styrker vi lærernes engagement og professionelle ansvar? De spørgsmål har Undervisningsministeriet og Danske Underviserorganisationers Samråd, DUS, i fællesskab formuleret 12 pejlemærker for. Pejlemærkerne blev offentliggjort på en velbesøgt konference på Nationalmuseet i februar 2017.

Pejlemærkerne kan bruges til, at lærere og ledere drøfter, hvad god undervisning er, og hvad der skal til for at skabe og udvikle god undervisning. I den drøftelse indgår fx spørgsmål om, hvilke rammer lærere og ledelser opfatter som gode og fremmende for undervisningen, og om rammerne er til stede på skolerne i dag. Det er vigtige spørgsmål at tage fat på, ikke mindst i en tid, hvor en ny gymnasiereform skal implementeres under vanskelige vilkår med nedskæringer og afskedigelser på skolerne.

Læs mere her: <http://www.gl.org/uddannelse/udd.politik/Sider/12-pejlemaerker-for-god-undervisning.aspx>

Anbefalinger til god praksis omkring eksamen og censur

GL offentliggjorde op til sommereksamen 2017 en række anbefalinger til god praksis omkring eksamen og censur. Målet er en god eksamenssituation for eleverne, et ordentligt arbejdsmiljø for lærerne samt at anvende ressourcerne klogt. Lærere og ledelse har en fælles interesse i en god eksamenstilrettelæggelse. I mange tilfælde kan u hensigtsmæssig praksis ændres, hvis eksamensplanlæggere, censorer og andre involverede på skolerne har fokus på, hvad de kan gøre for at sikre en god praksis.

Arbejdet for god praksis ved eksamen og censur fortsættes med en medlemsundersøgelse. Konklusionerne fra undersøgelsen vil danne udgangspunkt for den videre indsats.

Læs mere her: <http://www.gl.org/loenogans/eksamen/Sider/God-praksis---censur-og-eksamen.aspx>

Fordeling af elever og søgetal

I 2017 søgte ca. 2.000 færre elever gymnasiet direkte fra folkeskolen. Det svarer til et fald på 4 pct. Faldet dækker primært over, at færre elever gik ud af 9. og 10. klasse end året før. Der er stor forskel på søgningen til den enkelte skole. Nogle skoler oplever et markant fald i søgningen, mens andre skoler har elevtilgang. Faldet i elevsøgningen rammer primært udkantsområderne, mens tilgangen ofte ses i de større byer og på skoler, der har større søgning end kapacitet. Læs mere om søgetal [her](#).

Med faldet i elevsøgningen til gymnasierne skærpes skolernes kamp om eleverne. Det kan betyde, at prioriterede uddannelsespolitiske mål i større omfang end tidligere risikerer at blive tilsidesat. Der er derfor behov for at styrke og udbygge koordineringen af udbud, kapacitet og elevfordeling i alle de gymnasiale uddannelser. I dag indgår de erhvervsgymnasiale uddannelser ikke i det regionale samarbejde om kapacitetskoordinering og elevfordeling.

GL har i beretningsperioden udarbejdet en politik, der skal bidrage til at sikre gymnasialt udbud i hele landet. Udgangspunktet er, at en uafhængig politisk instans skal stå for kapacitetsgodkendelse og fordelingen af elever. Målet er at sikre, at meget søgte skoler ikke udvander grundlaget for at drive skole i de mindre byer og udkantsområder. Samtidig spildes ressourcerne ikke på markedsføring, og elevfordelingen kan medvirke til, at skolerne kan fylde klasserne ordentligt op. Se hele GL's politik [her](#).

GL's internationale arbejde

Der er to aspekter i GL's internationale arbejde. Det ene er et solidaritetshensyn, hvor GL kan være med til at hjælpe andre lærerorganisationer. Det andet er en deltagelse, der hænger snævert sammen med GL's egen medlemsinteressevaretagelse. Her følger GL det uddannelsespolitiske arbejde i Norden, i EU og i OECD og samarbejder med lærerorganisationer i andre lande. Dels for at få kendskab til forholdene i andre lande, dels for at samarbejde om et kvalificeret med- og modspil til de uddannelsespolitiske initiativer, der udspringer af regeringernes øgede samarbejde.

Som led i dette arbejde deltager GL's formand i de årlige ISTP-møder, International Summit for the Teaching Profession, der er organiseret af den globale lærerorganisation Education International i samarbejde med OECD, og hvor landene alene kan deltage forudsat, at undervisningsministeren møder op sammen med formændene for de to største lærerorganisationer. I år fandt mødet sted i Edinburgh og temaet var 'Empowering and Enabling Teachers to Deliver Greater Equity and Improved Outcome for All'.

Læs mere om GL's internationale arbejde og [se de seneste internationale nyheder her](#).

GL's solidaritetsprojekter

GL's solidaritetsprojekter har til formål at fremme skoleudvikling og styrke lærerforeningernes arbejde og kapacitet som aktive med- og modspillere i uddannelsespolitisk sammenhæng. Projekterne gennemføres med medvirken af erfarne danske lærere, hvor GL's rolle er at være projektansøger og koordinator.

Nyt GL-projekt i Georgien

GL fik i foråret en bevilling på ca. ½ mio. kr. fra Udenrigsministeriets Naboskabspulje via CISU (Civilsamfund i Udvikling) til et samarbejde med den georgiske gymnasielærerorganisation ESFTUG. Projektets formål er at fremme demokratisk skoleudvikling og bidrage til at opbygge uddannelsespolitisk kapacitet i Georgien. Læs mere om projektet på [siden her](#)

GL-projekt i Tunesien 2016-17

GL har for en bevilling på ca. 1 mio. kr. fra DEMENA puljen, Det Arabiske Initiativ, gennemført et samarbejde med den tunesiske gymnasielærerorganisation SGES om at fremme en demokratisk skoleudvikling. Det arabiske initiativ er nu omlagt og afløst af et nyt DAPP program. Projektet er derfor foreløbig afsluttet samtidig med, at parterne sonderer mulighederne for fortsatte aktiviteter under DAPP-projektet. Læs mere her: [Foreløbig afslutning af Tunesien projektet](#)

[Læs mere om GL's nuværende og tidligere solidaritetsprojekter her.](#)

Institutioner

Nedskæringer

Finansloven og konsekvenser for gymnasiesektoren

Med finansloven for 2017 fortsatte omprioreringsbidraget med nedskæringer på 2 procent i gymnasiesektoren. Regeringen bebudede samtidig, at nedskæringerne er planlagt til også at omfatte årene 2018, 2019 og 2020. Så markante nedskæringer kan ikke undgå at forringe gymnasieuddannelsernes kvalitet. GL arbejder derfor målrettet på at få fjernet omprioreringsbidraget i gymnasiesektoren.

EUD-forliget

Med EUD-budgetforliget ramte endnu en nedskæring de gymnasiale uddannelser. For at finansiere reformen af erhvervsuddannelserne blev stx skåret med 3,4 pct. på undervisningstaxameteret. Det svarer til 2.000 kr. færre ressourcer til undervisningen pr. årselev. Også VUC blev hårdt ramt. Undervisningstaksten for fjernundervisning blev skåret med 20 pct.

På hhx blev undervisningstaxameteret endelig hævet efter flere års kamp for at regulere et efterslæb. Samtlige bygningstaxametre blev imidlertid samtidig reguleret ned med størst negativ effekt for stx og det 2-årige hf med 8,4 pct.

Disse nedskæringer har sammen med omprioreringsbidraget i 2016 og 2017 foreløbig ført til 1.000 færre lærere i gymnasiesektoren. Situationen påvirker både arbejdsmiljøet på skolerne og kvaliteten i undervisningen. GL sætter fokus på nedskæringernes konsekvenser i kampagnen "Besparelser slukker drømme", der lanceres 5. september og følger op på allerede gennemførte og bebudede nedskæringer i regeringens finanslovsforslag for 2018.

Læs mere om konsekvenser af de seneste finanslove og EUD-forliget [her](#).

GL's kamp mod nedskæringer

Lobbyarbejde over for politikere og opinionsdannere

I det forgangne skoleår har GL vandret gangene tynde på Christiansborg og mødtes med undervisningsministeren og de uddannelsespolitiske ordførere for alle partier. Drøftelserne på møderne har især koncentreret sig om implementeringen af den nye gymnasiereform, og GL har konkret belyst konsekvenser af nedskæringerne i sektoren og understreget, at det er umuligt at implementere en gymnasiereform med en målsætning om at styrke det faglige niveau samtidig med, at gymnasieuddannelserne udsættes for massive nedskæringer og afskedigelser af lærere. Derudover har møderne bl.a. omhandlet udfordringer for sprogfagene, elevernes trivsel i forbindelse med de få studieretninger og grundforløbet samt den skæve arbejdsbelastning.

Ud over møderne på Christiansborg har GL under reformforhandlingerne og i udmøntningsfasen af forliget i love og bekendtgørelser stort set været i daglig kontakt med Undervisningsministeriet og de politiske ordførere. Foruden de nævnte emner på møderne har der været tæt dialog om bl.a. optagelseskrav, elevfordeling, bevillingssystemet, EUX og karakterskalaen.

Ved siden af kontakterne til Christiansborg, undervisningsministeren og ministeriet skaber og vedligeholder GL løbende politiske alliancer til andre uddannelsesaktører, lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer, foreninger og forsknings- og udviklingsmiljøer. Samarbejdet antager forskellige former og udmønter sig

bl.a. i konkrete projekter, fx i anbefalingerne fra Sprogtænk tanken og film fra Danske Underviserorganisationers Samråd mod nedskæringer i uddannelsessektoren.

Lokale møder og aktiviteter om nedskæringer

For at klæde TR og medlemmerne på til debat om nedskæringer på skolen og i lokalsamfundet opfordrede GL til et fælles skolemøde den 28. september. Som forberedelse til dagen fik TR materiale om konsekvenserne af nedskæringerne på landsplan samt tal for egen skole. GL opfordrede til, at lærerne gik sammen med ledelsen, eleverne og bestyrelse for at få en fælles forståelse af konsekvenserne og for i fællesskab at henvende sig til lokale politikere, medier og lignende. De enkelte skolers opråb kan ses [her](#). Tilbagemeldingerne har været positive. TR har bl.a. anvendt mødematerialet til at skabe en dialog med ledelsen. GL opfordrer igen i 2017 skolerne til at afholde tilsvarende møder.

Ud over det fælles møde afholder GL kurser i skoleøkonomi for TR, medlemmer af SU og bestyrelsesmedlemmer. Kurserne kan også fås målrettet til det enkelte netværk, hvor der er mulighed for at komme helt ned i økonomien på egen skole og sammenligne med nedværkets øvrige skoler. Netværkskurserne afholdes typisk i forbindelse med regnskabsafklæggelse eller budgetlæggelsen for at få den største effekt. Dette arbejde fortsætter det kommende år.

Kampagnen "Stol på uddannelse"

GL lancerede kampagnen StolPaaUddannelse.dk i MetroXpress torsdag den 27. april med et annonceomslag på for- og bagside, der indeholdt en række humoristiske og uskyldige løgne. Annoncen var startskuddet til en kampagne om, at man ikke altid skal stole på, hvad der står i avisen eller på nettet. Målet var at bekæmpe falske nyheder og sætte fokus på, at over halvdelen af danskerne er bekymrede for fake news. Samme dag offentliggjorde GL's formand og professor Vincent Hendricks en fælles [kronik](#) i [Politiken](#) om udbredelsen af fake news på internettet og de sociale medier. Kronikørerne fastslog, at det bedste våben i kampen mod falske nyheder er at opruste på uddannelsesområdet.

Kampagnen fik således sendt et tosidet budskab om dels at gå kritisk til det daglige bombardement af nyheder og informationer på især nettet, dels at understrege uddannelses afgørende betydning i kampen mod de falske nyheder. Det sidste blev et direkte opråb mod de effektuerede og bebudede nedskæringer i uddannelsessektoren. Kampagnen argumenterede for, at elever og studerende i uddannelserne bliver skarpe og lærer at spotte, forstå og forholde sig kritisk til nyhedsstrømmen på de digitale platforme og i de traditionelle trykte og æterbårne medier. Derfor er der behov for, at der fra politisk hold oprustes på uddannelsesfronten og ikke skæres ned. Uddannelse er en investering, og det er nødvendigt, at skolerne har de fornødne ressourcer til at indfri de uddannelsespolitiske mål om at udvikle og uddanne dygtige, kritiske og selvstændige demokratiske borgere.

Foruden mediedækningen i MetroXpress og Politiken skrev Information en kritisk leder om, at kampagnen havde misbrugt MetroXpress som troværdigt medie. GL's formand fik efterfølgende spalteplass til at svare på lederen i Information.

Læs svaret her <http://www.gl.org/uddannelse/stolp%c3%a5uddannelse/Sider/Stol-ikke-p%c3%a5-alt%2c-du-l%c3%a6ser-i-avisen.aspx>

Kampagnen fik stor mediebevågenhed. En lang række printmedier omtalte den, og på lanceringsdagen bragte TV2News et direkte interview med formanden fra Nørreport station. I løbet af dagen blev interviewet fulgt op af flere radiointerviews med GL's formand.

Uddannelsesalliancen i aktion mod nedskæringer

Torsdag den 13. oktober 2016 demonstrerede 43.000 elever, studerende og undervisere mod de massive nedskæringer på uddannelse i København, Aarhus, Odense og Aalborg. Demonstrationerne var arrangeret af Uddannelsesalliancen, som GL er en aktiv del af.

På Christiansborg Slotsplads holdt GL's formand tale for de 30.000 fremmødte. Hun sagde bl.a., at ..."nedskæringer på uddannelse er en rigtig dårlig ide. Vi skal investere i at kvalitetssikre og udvikle vores uddannelser. Og vi skal sørge for, at dygtige unge bringer samfundet videre. Erhvervslivet har brug for knivskarpe og livsduelige unge". GL-formanden sluttede sin tale med en opfordring til politikerne om at forlade vildsporet med kortsigtede økonomiske besparelser på uddannelser. "De langsigtede konsekvenser er uoverstigelige og ødelæggende. Det er det, vi sammen viser politikerne med vores modstand i dag", understregede Annette Nordstrøm Hansen.

I Aarhus var 8.000 samlet til demonstration mod nedskæringerne. I Odense deltog 3.500 og i Aalborg deltog 1.500.

Ud over den fælles demonstrationsdag afviklede Uddannelsesalliancen årskonference den 23. maj i Fællesalen på Christiansborg. Den eksterne del af konferencen var åben for alle og satte fokus på kvalitet i uddannelse. Den bestod af oplæg fra forskere og tidligere undervisningsminister Christine Antorini.

Bestyrelseskonference

Hvert år tilbyder GL medarbejderrepræsentanterne i skolebestyrelsen at deltage i den årlige bestyrelseskonference. I 2017 var konferencen for første gang arrangeret i samarbejde med Gymnasiernes Bestyrelsesforening. Det betød, at alle bestyrelsesmedlemmer var velkomne. Det benyttede omkring 70 medarbejderrepræsentanter, bestyrelsesformænd og andre sig af. Temaet for konferencen var det gode bestyrelses-samarbejde, hvor blandt andre Stine Bosse gav bud på, hvordan en bestyrelse kan samarbejde for at få mest muligt ud af bestyrelsens samlede kompetencer.

Fremover afholdes bestyrelsesseminaret hvert andet år i samarbejde med leder- og bestyrelsesforeninger, mens det hvert andet år udelukkende er arrangeret for GL-medarbejderrepræsentanterne i bestyrelserne. Tilbud til medarbejderrepræsentanter fremgår løbende [her](#).

GL

Tilfredshed med GL

GL gennemførte i sommeren 2016 en repræsentativ undersøgelse blandt medlemmerne. Undersøgelsen viste, at 68 pct. er tilfredse eller meget tilfredse med GL. 11% er utilfredse med GL. I forhold til 2010, hvor GL sidst gennemførte en medlemsundersøgelse, er dette en forbedring. I 2010 var 56% af medlemmerne tilfredse eller meget tilfredse med GL, mens 14 % var utilfredse.

De helt unge er mest tilfredse, mens der ikke er signifikant forskel på de øvrige aldersgruppers tilfredshed. Kvindelige medlemmer er mere tilfredse (70%) end de mandlige medlemmer (64%). Medlemmer på hhx er mindre tilfredse (64%) end medlemmer ansat på de øvrige skoleformer. Medlemmer på VUC er mest tilfredse. Ved undersøgelsen i 2010 var tilfredsheden lavest for de 40-49-årige og størst blandt medlemmer 60+. Kvinderne var også i 2010 mere tilfredse end mændene.

Medlemmer, der har benyttet GL inden for det seneste år, er mere tilfredse end respondenter, der ikke har angivet, de har benyttet GL.

Respondenterne giver udtryk for størst tilfredshed med medlemsbladet (56% tilfreds/meget tilfreds) og GL's hjemmeside (56% tilfreds/meget tilfreds). Herefter følger den personlige rådgivning, som 47% udtrykker, de er tilfredse/meget tilfredse med. GL's uddannelsespolitiske arbejde og GL's afskedigelsespakke udtrykker 43%, at de er tilfredse/meget tilfredse med. 39% er tilfredse/meget tilfredse med GL-E og muligheden for at deltage i faglige konferencer. 34% er tilfredse/meget tilfredse med GL som overenskomstforhandling, og der er samme tilfredshedsniveau med GL's synlighed.

I besvarelser af spørgsmålet "Hvad er du mest tilfreds med ved GL?" viser en bred vifte tilfredshed med GL's arbejde. En lang række svar går på tillidsrepræsentanten, sekretariatet, hjemmesiden, nyhedsbrev, juridisk ekspertise, informationsniveauet, Gymnasieskolen og kurser. Andre skriver, at fællesskabet eller trygheden er betydningsfulde. Andre svarer det politiske arbejde.

Der er dog også en række respondenter, der ikke er tilfredse med GL. 22% af respondenterne angiver, at de inden for det seneste år har overvejet at melde sig ud af GL. Dette svarer til antallet ved den sidste medlemsundersøgelse i 2010, hvor 21% havde overvejet udmeldelse.

Medlemsundersøgelsen i 2010 viste, at TR's rolle på skolen er afgørende for holdningen til GL, og det bekræfter denne undersøgelse. 69% af respondenterne er tilfredse/meget tilfredse med TR's rolle, hvilket er marginalt bedre end i 2010. 78% er tilfredse/meget tilfredse med muligheden for at kunne benytte TR i hverdagen, og 67% med TR's afholdelse af klub-/medlemsmøder. 74% er tilfredse/meget tilfredse med TR's information til medlemmerne. Mindst tilfredshed er der med TR's forhandlinger med ledelsen om henholdsvis løn (51% tilfredse) og om arbejdsforhold (54% tilfredse).

Læs mere om medlemsundersøgelsen her: <http://www.gl.org/omGL/Sider/Medlemsundersogelse.aspx>

Status på tilbud til medlemmer, der mister jobbet

I marts 2016 etablerede GL en række tilbud til medlemmer, der blev afskediget som følge af nedskæringer. Formålet med tilbuddene var at hjælpe medlemmerne bedst muligt videre i et nyt job. Indsatsen finansieres af GL's reservefond. Tilbuddene omfatter et karriererådgivningsforløb med individuelle samtaler og workshop, økonomisk støtte på op til 15.000 kr. til efter- og videreuddannelse og coaching. Derudover kan afskedigede medlemmer modtage kollektiv støtteordning på op til 5.000 kr. pr måned i op til et år samt psykologhjælp, hvis der er behov for det.

Tilbuddene til medlemmerne blev evalueret i foråret 2017, og evalueringen viste overordnet tilfredshed med tilbuddene. Hovedbestyrelsen besluttede på baggrund af evalueringen og de bebudede nedskæringer i gymnasiesektoren at fortsætte indsatsen med en række mindre justeringer.

Ud over evalueringen af tilbuddene gennemførte GL en undersøgelse blandt udmeldte medlemmer om deres beskæftigelsessituation. Formålet var både at blive klogere på, hvor tidligere gymnasielærere var beskæftigede i dag, og at kunne inspirere andre medlemmer i deres jobsøgning. Undersøgelsen viste en meget stor mangfoldighed i beskæftigelsen blandt tidligere gymnasielærere, fx i undervisningssektoren, offentlig forvaltning, private virksomheder og i selvstændig virksomhed.

GL's økonomi

GL havde i beretningsåret indtægter for i alt 66,2 mio. kr. Indtægterne kommer hovedsageligt fra medlems-

kontingenter og tilskud fra reservefonden. Der er ordinære omkostninger for 62,6 mio. kr., og der er et overskud på GL's regnskab på 3,9 mio. kr., som overføres til egenkapitalen, som herefter er på 37 mio. kr. GL har en sund økonomi og GL's eksterne og interne revisorer har ingen regnskabsmæssige eller likviditetsmæssige bemærkninger.

TR-uddannelse og TR-seminar

Det store generationsskifte blandt GL's tillidsrepræsentanter fortsatte i skoleåret 2016/2017, og et stort antal tillidsrepræsentanter og suppleanter gennemgik GL's TR-grunduddannelse. Grunduddannelsen består af tre moduler, hver af tre dages varighed. På grunduddannelsen får tillidsrepræsentanter og suppleanter bl.a. mulighed for at fordybe sig i temaer som den organiserende fagforening, samarbejdsaftalen, personalejura, forhandlingsstrategier og skoleøkonomi. GL's TR-uddannelse evalueres generelt meget positivt af deltagerne. Som noget nyt blev der i april 2017 gennemført et pilotkursus for erfarne tillidsrepræsentanter. Deltagerne vurderede også dette kursus meget positivt, og det blev således besluttet, at kurset fremover kommer til at indgå som et fast element i GL's kursusprogram for tillidsrepræsentanter.

I marts 2017 afholdt GL TR-seminaret for alle tillidsrepræsentanter og TR-suppleanter under overskriften 'Hvordan sikrer vi lærerne et godt arbejdsmiljø i reform- og nedskæringstider?'. TR-seminaret blev koblet til en uddannelseskonference, hvor alle GL-medlemmer havde mulighed for at deltage. Selve TR-seminaret var også i år et tilløbsstykke med ca. 250 repræsentanter. Deltagerne blev præsenteret for oplæg af bl.a. adjunkt Justine Grøn bæk Pors og ledelseseksperten Christian Ørsted.

Som en del af arrangementet kunne medlemmerne deltage i netværksmøder, VUC-årsmøde, TR-kursus for private og områdemøde for erhvervsgymnasier.

GL's kommunikation

GL kommunikerer på en række platforme med de overordnede formål at virke for attraktive løn- og ansættelsesvilkår for medlemmerne og sikre rammer, der fastholder og udvikler gymnasieuddannelser med høj faglig kvalitet.

Internt henvender GL sig løbende med nyhedsbreve til medlemmer og særskilt til tillidsrepræsentanter. Desuden kommunikerer GL på de sociale medier Facebook, hvor GL's sekretariat og Gymnasieskolens redaktion deler siden "Gymnasielærer", og på Twitter med "Gymnasielærerne" @Gymlaererne. Desuden optræder GL's formand ofte med debatindlæg i landsdækkende medier på tryk og i radio- og tv-udsendelser og på Twitter med kontoen @GLformand. Derudover lancerer GL kampagnevirksomhed, primært på Facebook og i annonceformat ved indrykninger i landsdækkende aviser.

I beretningsperioden har GL fortsat arbejdet med at styrke kommunikationsindsatsen på Twitter og Facebook. Det skyldes, at de sociale medier er en vigtig platform for politisk kommunikation og lobbyvirksomhed, og det er også her, at journalister i stigende omfang henter nyheds- og baggrundshistorier. Derfor er GL's primære interesse på de sociale medier at lancere og vinkle historier, nyheder og budskaber, der kan bidrage til at sætte en GL-politisk dagsorden.

Blandt medlemmerne har GL konstateret en stigende interesse for at dele og kommentere budskaber på Facebooksiden. Tendensen er også slået igennem i de videoindslag, som GL i beretningsperioden har satset på at producere flere af. Navnlige to indslag med brødrene Willerslev kom bredt ud og nåede frem til hen-

holdsvis 586.979 og 413.247 personer, mens øvrige videoindslag i det forgangne år også er nået ud til en bred personkreds.

Når det gælder GL's hjemmeside er organisationen ved at tage hul på arbejdet med at modernisere og udvikle siden, så den i højere grad bliver mobilvenlig. Dette arbejde fortsætter i den kommende beretningsperiode i lighed med bestræbelserne på fortsat at udvikle og styrke det kommunikative og strategiske samspil mellem de forskellige kommunikationsplatforme.

Gymnasieskolen

Gymnasieskolen var sidste efterår igennem en større intern evaluering, der også omfattede en diskussion på efterårets repræsentantskabsmøde. Der var på det tidspunkt i øvrigt en justering af det redaktionelle koncept samt en styrkelse af de forskellige medieplatforme undervejs.

Det er tydeligt, at medlemmernes medievaner de senere år gradvist har ændret sig i takt med nye teknologiske muligheder, nye krav i undervisningen og nye generationer på arbejdsmarkedet. Det stiller naturligvis øgede krav til både GL og Gymnasieskolen om at skabe den rette kombination og mængde af tilbud til medlemmerne på forskellige platforme.

Således oplever gymnasieskolen.dk et fortsat stigende antal brugere, ligesom antallet af abonnenter på åbninger af det ugentlige nyhedsbrev stiger stabilt over tid. Netop gymnasieskolen.dk er i det forløbne år blevet relanceret med nyt design og nye formater, der har til hensigt at styrke brugervenligheden og aktivering af medlemmerne.

Redaktionen arbejder fremadrettet med at understøtte og forfine det nuværende produkt i forhold til medlemmernes behov – også i samspil med organisationens øvrige arbejde og kommunikation. Fremtidige udviklingsopgaver vil rette sig mod eventuelle nye digitale produkter, for eksempel mere video, lyd og interaktive produkter.

På trods af et generelt presset annoncemarked i den omsiggribende transition fra trykte til digitale medier har Gymnasieskolen holdt fast i annonceomsætningen totalt set. En udfordring er dog den fortsat stigende forskydning fra jobannoncer til kommercielle annoncer, som koster mere provision til annoncebureauer, samt til digitale annoncer, som på grund af markedsmekanismer stadig ikke genererer samme økonomi som traditionelle printannoncer, om end udviklingen går i den rigtige retning. Til gengæld har usikkerheden omkring Post Nord og tilbuddet herfra fremadrettet skabt en usikkerhed omkring distributionsmetoder og – udgifter for 2018 – i skrivende stund ser det dog ud til, at der kan landes en aftale, som vil sænke udgifterne til distribution yderligere.

GL-E

GL's kursusenhed - GL-E - udsender to gange om året sit katalog med kursustilbud til den gymnasiale sektor. Ca. 2100 lærere har i det sidste år deltaget i kurser formidlet af GL-E. De seneste års vækst i specielt de skolebaserede kurser fortsatte ikke i skoleåret 2016/17, hvor skolerne var optaget af reformarbejdet og deltagelse i de mange ministerielle FIP og SIP-kurser. GL-E -kataloget bringer annoncer for de faglige foreningers kurser. Fra sommeren 2016 overtog GL-E en række roller fra EMU Danmarks læringsportal, så GL-E bidrager til at få EMU-læringsportalen til at fungere som nationalt kursus site for den gymnasiale sektor.

Se GL-E's kursus site.

Ud over at formidle faglig relevant efteruddannelse til sektoren, bl.a. i fortsat samarbejde med IKV, Syddansk Universitet, udfører GL-E også en række kursusadministrative opgaver for Undervisningsministeriet,

hvor GL-E har stået for tilmelding, fakturering og afregninger ved både ministeriets SIP- og FIP-kurser. Det er alene ministeriet, der har haft ansvaret for indholdet i kurserne. I efteråret 2016 deltog ca. 5200 lærere i FIP-dialogmøderne rundt om i landet, hvor de diskuterede udkast til nye læreplaner med fagkonsulenterne. I foråret 2017 deltog 7900 lærere i ministeriets FIP-kurser, hvor de nye læreplaner blev drøftet. I SIP-kurserne, der er ministeriets støtte til reformimplementeringen på skolerne, deltog 850 ledelses- og lærerrepræsentanter i efteråret 2016 og 735 i foråret 2017.

Hovedbestyrelsen

Pr. 1. august 2017 forlod Ronald Karlsen hovedbestyrelsen og overlod pladsen til Helene Caprani. Ronald Karlsen har været en del af GL siden 1980'erne, hvor han var tillidsrepræsentant. Ronald Karlsen blev valgt ind i §18-udvalget vedr. teknisk gymnasium i 1990. I 1993 blev Ronald Karlsen valgt til hovedbestyrelsen første gang, og selv om han fik flere stemmer ved hovedbestyrelsesvalget i 1995 end i 1993, blev han ikke genvalgt. I 1997 blev Ronald Karlsen valgt til hovedbestyrelsen igen og har frem til 1. august 2017 været en del af hovedbestyrelsen. Ronald Karlsen er tidligere næstformand og har de senere år været formand for GL's overenskomstudvalg og lovudvalg.

Frederik Bo Lind, der har repræsenteret de ikke-fastansatte i hovedbestyrelsen, er blevet fastansat. Han erstattes i hovedbestyrelsen af Stine Gørup Sørensen, som er formand for stående udvalg for ikke-fastansatte.

Ny direktør i GL

GL's direktør gennem 19 år, Endre Szöcs, gik på pension med udgangen af februar 2017.

Pr. 1. april 2017 blev Marianne Brinch-Fischer ansat som ny direktør. Marianne Brinch-Fischer er uddannet cand.scient.soc. fra RUC og kommer fra en stilling som afdelingschef i Kommunernes Landsforening, hvor hun har været siden 2012. Inden da var Marianne Brinch-Fischer afdelingschef/kontorchef i Moderniseringsstyrelsen, hvor hun stod i spidsen for overenskomstforhandlingerne med GL i 2011.

Udvalgte GL-aktiviteter

Folkemødet 2017

GL deltog for femte gang på Folkemødet i Allinge, der blev afviklet fra 15.-18. juni. I år var det altoverskygende GL-budskab, at kvalitet i gymnasieuddannelserne er uforeneligt med fortsatte nedskæringer på skolerne. Vi kan ikke levere kvalitet med høj faglighed og stærk almindelse på skrabede uddannelsesbudgetter. Nedskæringerne går ud over de unge, og de svækker gymnasieuddannelsernes muligheder for både at styrke demokratiet og bidrage til at sikre økonomisk fremgang i samfundet, pointerede GL på Folkemødet.

I alt var GL med til at arrangere fem debatter. Derudover sad GL-formand Annette Nordstrøm Hansen i panelet i flere andre debatter, og GL's hovedbestyrelsesrepræsentanter markerede sig i en række arrangementer om uddannelsespolitik, arbejdsmiljø og arbejdsmarkedsforhold.

GL inviterede denne gang medlemmer til Folkemødet i Allinge i bus på en endagstur fredag den 16. juni. I alt deltog 31 medlemmer på turen og overværede et af GL's egne arrangementer og fik lejlighed til i øvrigt at opleve debatter og arrangementer på Folkemødet.

Kvindfolkemødet 2017

Den 2. juni 2017 deltog GL i Kvindfolkemødet. Et 4-dages folkemøde om køn og ligestilling, arrangeret af blandt andre Højskolen Marielyst, Kvininfo, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet.

GL var vært for et debatarrangement om unge under pres i en stadig mere omfattende præstationskultur. Der var oplæg og debat om især billeddeling på nettet, og om lærernes rolle og ansvar. Oplæggene blev leveret af Helle Rabøl Hansen, forsker ved DPU på Århus Universitet og repræsentanter for "Gråzoner", et initiativ under KFUK og RedenUng.

Ungdommens Folkemøde 2017

Den 7. og 8. september bød GL indenfor på lærerværelset på Ungdommens Folkemøde. Det var anden gang Søndermarken i København åbnede som en demokratisk festival for unge. Deltagelse, samtale og fællesskab var rammen for, at op mod 20.000 unge sammen kunne udforske og opleve demokratisk deltagelse.

Mange lærere deltog i Ungdommens Folkemøde sammen med deres elever, og GL-lærerværelset på festpladsen var stedet, hvor lærere kunne mødes og mingle med kolleger, aftale møder med elever, deltage i aktuelle faglige debatter og lytte til livemusik. GL havde bl.a. arrangeret debat om fordeling af gymnasieelever med deltagelse af Jakob Sølvhøj (Enhedslisten), Marie Krarup (DF), Thomas Jørgensen (rektor, Borupgaard Gymnasium), Jens Philip Yazdani (formand, DGS) og Annette Nordstrøm Hansen (formand, GL). En anden debat handlede om uddannelse som våben mod fake news med oplæg af Mikkel Vinther, projektleder på Center for Information og Boblestudier, Københavns Universitet .

DHL-stafetten 2017

I flere år har GL arrangeret DHL-stafetløb for medlemmerne. I Aarhus og Odense blev der i 2017 løbet onsdag den 16. august med henholdsvis 28 og 26 hold. I Sønderjylland deltog 2 hold den 23. august, og den 30. august løb 5 hold i Aalborg, mens 64 hold løb i Fælleparken i København. Ud over løberne deltog mange medlemmer som heppere. På landsplan deltog i alt 667 GL-medlemmer i DHL-stafetten og det efterfølgende grillarrangement.

Fyraftensmøder med Brian Degn Mårtensson

Som noget nyt har GL i foråret 2017 arrangeret gratis fyraftensmøder, hvor medlemmerne kunne kombinere et fagligt input med lidt til ganen og debat med kolleger fra lokalområdet.

Fyraftensmøderne blev afholdt i København, Århus og Odense og stillede spørgsmålene: Hvorfor underviser vi, og hvordan bør vi gøre det? Hvad skal undervisningen føre til? Hvorfor? Hvad er den dybere mening med al det besvær, undervisningen afstedkommer for både underviseren og den underviste?

Oplæggene blev holdt af Brian Degn Mårtensson, der er forfatter til en række bøger om pædagogik, undervisning, filosofi og videnskabsteori. Han har i de senere år gjort sig bemærket som en skarp kritiker af målstyring i uddannelsessystemet. Der afholdes flere fyraftensmøder med andre temaer i efteråret 2017.

Læs mere her: <http://www.gl.org/arrangementer/Sider/soevnogsoevnbesvaervejle.aspx>